N°. 104.

Bredasche Courant.

DONDERDAG 30 DECEMBER. 1858

Uithoofde van den NIEUWJAARSDAG zal deze Courant, in plaats van Zondag, op Zaturdag worden uitgegeven.

Frankrijk.

PARIJS, den 27sten December.

Sedert eenige dagen is van eene nieuwe bijeenkomst der Conferentie gesproken, ten gevolge van den loop dien de zaken in de Donau-Vorstendommen nemen. Het aanzoek daartoe zou van den kant van Engeland gekomen zijn, maar bij Frankrijk, Rusland en zelfs bij Pruissen geen bijval gevonden hebben, zoodat er denkelijk niet van komen zal. De drie laatstgenoemde Regeringen moeten van oordeel zijn dat juist die onophoudelijke bemoeijing van het Congres met de zaken van Moldavie en Wallachije de onafhankelijkheid dier Staten, welke men heeft willen waarborgen, in gevaar zou kunnen brengen.

— De termijn, waar binnen de heer *de Montalembert* cassatie kon vragen van het, in appèl tegen hem gevelde vonnis, is den 25sten verstreken zonder dat hij daarvan gebruik heeft gemaakt. Hierop is aan dien heer alsmede aan den uitgever van het dagblad, waarin het voor de regering beleedigend artikel gestaan had, door den Keizer de hun opgelegde straf andermaal kwijtgescholden.

— De *Gazzetta di Milano*, het officiele dagblad der Oostenrijksche overheid in Italie, deelt een particulier schrijven uit Rome van den 12den dezer mede, volgens hetwelk in onderling overleg tusschen de Pauselijke regering en de gouvernementen van Frankrijk en Oostenrijk in beginsel bepaald is, dat de Kerkelijke Staat, met uitzondering van Ancona en Civita-Vechia, in het jaar 1860 geheel door de buitenlandsche troepen ontruimd zal worden.

Duitschland.

FRANKFORT, den 26sten December.

Door den Oostenrijksche Minister van openbaar onderwijs en eerediensten is een nieuw reglement voor de bijzondere scholen in dat Keizerrijk vastgesteld, welke voortaan verdeeld zullen zijn: 1°, naar het geslacht der kinderen, en 2°, naar de Godsdienst tot welke zij behooren. De jongensscholen mogen alleen door mannen, de meisjesscholen door vrouwen bestuurd worden, maar in deze laatste zullen mannen als onderwijzers werkzaam kunnen zijn. De scholen zijn in Roomsch Katholieke, Protestantsche, Grieksche en Israëlietsche verdeeld. Roomsch Katholieke kinderen mogen alleen in Roomsch Katholieke scholen opgenomen worden, en wel zonder de minste uitzondering; Israëlietische kinderen kunnen in geen geval in Katholieke scholen worden opgenomen; Protestantsche bij wijze van uitzondering en onder zekere omstandigheden. In de Katholieke scholen moeten al de leermeesters die godsdienst belijden. Om verlof tot het openen van eene bijzondere school te erlangen moet men Oostenrijksch burger zijn, van onberispelijk gedrag en zoowel uit een burgerlijk als godsdienstig oogpunt van goede zeden; de vereischte examens hebben doorgestaan en aantoonen dat de noodige maatregelen genomen zijn tot verzekering van het godsdienstig onderwijs der kinderen. De bijzondere scholen moeten op de leest der openbare geschoeid zijn en zich van dezelfde boeken als deze bedienen, welke alle uit dezelfde boekerij moeten voortkomen en door de geestelijkheid gezien en goedgekeurd zijn.

— De Keizer van Rusland heeft, volgens de berigten uit St. Petersburg van den 18den dezer, bevel gegeven om aan de landtong van den regter oever van den hoofdtak der rivier de Amur, in oostelijk Siberie, eene stad te stichten onder den naam van Ssoffijsk.

— Den 14den dezer is te Belgrad de zitting van den Servischen landdag door den Vorst in persoon plegtig geopend. Hij kwam onder geleide van een talrijk detachement kavallerie, terwijl in de nabijheid der vergaderzaal door de rijdende artillerie oefeningen gehouden werden. De vergadering ontving hem met zigtbare koelheid. Omstreeks vijfhonderd volksafgevaardigden zijn te Belgrad gekomen, een gevolghebbende van minstens 1500 gewapende lieden, wier tegenwoordigheid weinig waarborg voor den vreedzamen afloop der landdagszitting geeft. Men denkt dat de Vorst zich spoedig zal genoodzaakt zien om het hoog gezag neder te leggen.

— In Servie is het spoediger dan men verwacht had tot eene uitbarsting gekomen, gelijk uit onderscheidene telegraphische berigten blijkt. Den 22sten dezer besloot de landdag den regerenden vorst uit te noodigen om het hoog gezag neder te leggen, dewijl hierdoor het belang des lands zou worden bevorderd. De Vorst vroeg raad aan de te Belgrad gevestigde consuls, maar ontving van hen ten antwoord dat zij door hunne gouvernementen niet waren gemagtigtigd om in zulk een geval een gevoelen uit te spreken; daarop begaf hij zich, voor zijne persoonlijke veiligheid beducht zijnde, in den avond van den 22sten, naar de citadel, en stelde zich onder de hoede der Turksche troepen, welke die sterkte bezet houden. Dit gaf aan den landdag eene reden of voorwendsel om den Vorst af te zetten: hij verklaarde dat de Vorst, zich onder de bescherming eener buitenlandsche vlag gesteld hebbende, als vlugteling moest worden beschouwd, dat hij het land zonder regering gelaten had, dat er dus maatregelen moesten worden genomen om de staatsdienst gaande te houden, en dat te dien einde het hoog gezag door den landdag, als den vertegenwoordiger van het Servische volk, aan *Milosch Obrenowitsch* opgedragen werd. Dit besluit werd te Belgrad terstond afgekondigd en vond er bij de volksmenigte veel bijval, maar een gedeelte van den Senaat protesteerde daartegen met den afgezetten vorst.

Vorst *Milosch* heeft een voorloopig bestuur aangesteld; volgens berigt van jl. Zaturdag was het hem tot nog toe gelukt de openbare orde te handhaven, en zijne tegenpartijders, die de wapenen schenen te willen opvatten, in toom te houden.

Men wist te Belgrad nog niet, hoe de Porte over het gebeurde dacht; maar men verwachte onverwijld eene verklaring van harentwege daaromtrent. Het Oostenrijksche gouvernement hield zich onzijdig, maar versterkte zijne krijgsmagt aan den kant van Servie.

Of de Vorst *Milosch* zich zal staande houden, en of zijne optreding meer dan een persoonsverandering is, zal nog moeten blijken.

— De jongste berigten uit Servie, in een telegram uit Weenen van eergisteren bevat, melden geene wezenlijke verandering in den staat der zaken. De door den Servischen landdag afgezette Vorst bevond zich nog op de citadel van Belgrad, onder de hoede der Turksche troepen, welke in die sterkte gelegerd zijn; en het nieuwe bewind hield zich voor alsnog staande, zonder dat het sterken tegenstand ontmoette en zonder dat de openbare orde erge stoornis onderging.

Ook verneemt men uit het gemelde telegram, dat twee regimenten Oostenrijksche troepen naar Semlin, de Oostenrijksche grensvesting, nabij Belgrad, gezonden zijn.

Engeland.

LONDEN, den 26sten December.

De berigten uit Calcutta van 22 November melden, dat het aantal grondeigenaren in Oude, die de hun in de proclamatie der Koningin aangeboden amnestie aannamen, steeds toenam.

Uit Hongkong wordt onder dagteekening van 15 November jl. gemeld dat de herziening van het Chinesche tarief in onderling overleg tusschen de commissarissen van het Chinesche gouvernement en de gevolmagtigden van Frankrijk en Engeland tot stand gekomen was.

De berigten uit Shanghai van den 8sten November jl. melden dat lord *Elgin*, Engelands gevolmagtigde, na de onderhandeling met de Chinesche commissarissen over de herziening van het Chinesche tarief van invoerregten tot een goed einde gebragt te hebben, met vijf oorlogsschepen, waaronder twee kanonneerbooten, de Jangtze-Kiang opgevaren is. Deze rivier doorstroomt geheel China van het westen naar het Oosten en is de groote weg voor het binnenlandsche verkeer. Hare openstelling voor den Europeschen handel zal door den togt van lord *Elgin* als aanschouwelijk voor de Chinezen gemaakt worden.

— Het Congres der Vereenigde Staten heeft in zijne vorige zitting het gouvernement gemagtigd om tot versterking van 's lands zeemagt acht kleine stoomschepen van weinig diepgang te doen bouwen. De President meent dat nog meer zoodanige schepen noodig zijn om beter voor de bescherming van de have en den persoon der Noord-Amerikaansche burgers op zee en in vreemde landen, alsmede voor de beveiliging van de kusten der Unie te kunnen zorgen. Dien ten gevolge is nu door het hoofd van dat departement magtiging van het Congres gevraagd om tien zwaar gewapende en niet diepgaande oorlogsschepen te doen bouwen. »Twintig zulke schepen (zegt het rapport) kunnen gebouwd en in zee gehouden worden voor de som welke vier of vijf groote schepen zouden kosten.»

— Een gedeelte der onder *Walkers* leiding te Mobile vereenigde vrij-

buiters, bestaande uit 138 man, is aan de waakzaamheid der overheden ontsnapt en den 9den dezer is in zee gestoken. Intusschen werd in Nicaragua niet alleen door de regering, maar ook door Engelsche en Noord-Amerikaansche oorlogsschepen tegen de vrijbuiters wacht gehouden.

Nederlanden.

BREDA, den 29sten December.

Wij vernemen dat onze stadgenoot, de Heer *A. L. Asbacher*, fabrijkant in paardenhaar te dezer stede, dezer dagen een Brevet bekomen heeft van het Belgisch Gouvernement voor den tijd van 5 jaren voor eene nieuwe uitvinding om van *coassibre* het beste en geschiktste zoogenaamd Turksch haar te fabriceren voor matrassen, canapé's, stoelen, enz., voor welk fabrikaat ook in Augustus ll. aan ons Gouvernement een Octrooi voor 5 jaren is aangevraagd.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van Vrijdag hebben de Commissien voor de wets-ontwerpen; tot vaststelling der begrooting voor de algemeene Lands-drukkerij; tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het burgerlijk pensioen fonds voor 1859; tot goedkeuring van artikelen van het tractaat met België gesloten tot wering van den nadruk; tot onteigening van perceelen voor den aanleg van eene straat in 's Gravenhage; tot goedkeuring van provinciale belastingen in Friesland; tot herziening de tabel houdende verdeeling van het Rijk in kiesdistricten, tot vaststelling der onderscheidene hoofdstukken der Staatsbegrooting voor 1859 en de wet op de Middelen; eindelijk voor het voorstel ter herziening van art. 9 van het reglement van orde der Kamer, daaromtrent hare verslagen uitgebragt. De Vergadering heeft beslist dat de behandeling van alle deze onderwerpen zal aanvangen op Maandag aanstaande, den 27sten December des voormiddags ten elf ure.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft Maandag behandeld en aangenomen de navolgende wets ontwerpen: 1°. dat tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor de Algemeene landsdrukkerij, dienst 1859; 2°. dat tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren over 1859; 3°. dat tot goedkeuring van artikelen der overeenkomst met Belgie tot wering van den nadruk; 4°. dat tot onteigening van perceelen ten behoeve van den aanleg eener straat in de gemeente 's Gravenhage; 5°. dat tot bekrachtiging van provinciale belastingen in Friesland; 6°. dat tot herziening der tabel bedoeld in art. 99 der wet van den 4den Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 37), welke alle aangenomen werden.

Daarna heeft de Kamer zonder beraadslaging en met algemeene stemmen zich vereenigd met het voorstel der heeren *Cost Jordens* en *de Vos van Sleeuwijk*, tot aanvulling van art. 9 van het Reglement van Orde met de volgende bepaling:

» Het vaststellen van de voordragt der jaarlijksche begrooting van de huishoudelijke behoeften geschiedt door de Kamer, nadat de leden in de gelegenheid zijn gesteld van het ontwerp ter griffie kennis te nemen."

Vervolgens werden de overwegingen geopend over de begrooting van staatsuitgaven en middelen voor het dienstjaar 1859. Bij de algemeene beschouwingen voerden het woord de heeren *van Beek Vollenhoven*, *van Rijckevorsel*, *de Vos van Sleeuwijk*, *van Nispen van Pannerden* en de Ministers van Finantien, van Binnenlandsche Zaken en van Marine, wordende daarbij door de onderscheidene sprekers gehandeld over de onderwerpen welke in de inleiding van de verslagen der Commissien van Rapporteurs werden nagegaan.

Na de sluiting der algemeene behandeling werden achtereenvolgens zonder beraadslaging met algemeene stemmen aangenomen de hoofdstukken I (*Huis des Konings*) en II (*Hooge Collegien van Staat en Kabinet des Konings*.

Bij de behandeling van hoofdstuk III (*Departement van Buitenlandsche Zaken*) besprak de heer *Regout* in eene uitvoerige rede de wateraftappingen van de rivier de Maas.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft in hare avondzitting van Maandag de beraadslagingen over hoofdstuk III der Staatsbegrooting voor 1859 (Departement van Buitenlandsche Zaken) voortgezet. Daarbij voerden het woord de heeren: *Beerenbroek*, *Regout*, *van Nispen van Pannerden*, *Cremers*, *van Dam van Isselt*, *van Sasse van Ysselt* en de Minister van Buitenlandsche Zaken, zijnde daarbij hoofdzakelijk de quaestie der aftapping van het Maaswater ter sprake gebragt.

In de zitting werd een aanvang gemaakt met de behandeling van hoofdstuk IV (Departement van Justitie), waaraan de heeren *van Dam van Isselt* en *Cost Jordens* deel namen; de eerste gewaagde van de processien te Ossendrecht, en van het ontslag aan een hoofdambtenaar bij dat departement verleend; de laatste sprak over de geregtelijke statistiek en de gevolgtrekkingen uit de daarin voorkomende uitkomsten te maken. In de ochtendzitting van gisteren werd de overweging over dat hoofdstuk voortgezet, en daarbij gehandeld over de rijkspolitie en rijksveldwacht, de zamenstelling, werking en bevoegdheid dier instelling, alsmede over de al of niet wenschelijkheid der regeling dier aangelegenheid bij de wet over de mindere of meerdere noodzakelijkheid eener meer eenparige regeling van de invordering van geregtskosten en geldboeten in strafzaken. Nadat de heeren *van Nispen van Pannerden*, *Tonckens*, *Sassen*, *van Royen* en de Minister van Justitie het woord gevoerd hadden, werd het hoofdstuk met algemeene (33) stemmen aangenomen.

Bij de behandeling van hoofdstuk V (Departement van Binnenlandsche Zaken) spraken de heeren *van Rhemen van Rhemenshuizen*, *van Beeck Vollenhoven*, *van Nispen van Pannerden* en *van der Lek de Clercq* over de werking der wet tot regeling van het armbestuur; de laatste daarenboven over de behoefte in Zeeland aan de invoering van een stelsel van drainage. De heer *Paspoort van Grijpskerke* sprak over de inrigting der *Nederlandsche Staats-Courant*; de heer *van Aylva van Pallandt* trad in eenige beschouwingen over de wenschelijkheid der indiening van de wet, regelende het algemeen en het bijzonder bestuur van den waterstaat, en over die der vervanging der Dalemsche overlaten in den Waaldijk door sluizen, alsmede over de moeijelijkheden gerezen uit het arrest van den Hoogen Raad van 19 Februarij 1858 ter zake van het regt van aardhaling door besturen van waterschappen voor rivier- en zeewaterkeerende werken, welk laatste onderwerp ook behandeld werd door den heer *van Dam van Isselt*, die daarenboven aandrong op eene bespoedigde verbetering in de uitwatering van Steenenhoek; de heer *van Roijen* verlangde eene gewijzigde verdeeling in de uitgifte der beurzen voor de hoogescholen, alsmede de invoering van landbouwkundig onderwijs; de heer *Huydecoper van Maarsseveen* wees op de klagten, ontstaan ten gevolge van eene veranderde regeling der treinen op den Rijn-spoorweg; de heer *Tonckens* achtte de indiening eener wet tot wering der besmettelijke veeziekte noodig; de heeren *van Aylva van Pallandt* en *van Nispen van Pannerden* spraken nog over den staat der rivieren in het algemeen; en de heer *van Beeck Vollenhoven* drong aan op de spoedige aanbieding der wetten tot regeling der uitoefening van de geneeskunde.

De behandeling van het hoofdstuk zal in eene avondzitting voortgezet worden.

— De regering heeft hare memorie van beantwoording ingeleverd op het verslag der commissie van rapporteurs der Eerste Kamer omtrent de begrooting der staats-uitgaven.

Wat de bedenking der Kamer betreft, over den korten tijd, die haar telken jare wordt gelaten, om de begr. behoorlijk te onderzoeken, zegt de regering, dat zij steeds tracht de behandeling te bespoedigen, en dat zij het wenschelijk acht dat dit ook bij de Tweede Kamer plaats mogt vinden, vooral bij de vaststelling van het voorloopig verslag. Zij betwijfelt het echter, dat er een ander middel zou bestaan, om in dit bezwaar te voorzien. Eenige voorstellen deswege in de rapporten gedaan acht de regering onaannemelijk.

Ook mag het als zeer bedenkelijk worden beschouwd, dat eene begrooting definitief wierd vastgesteld, nadat het dienstjaar reeds was aangevangen waarvoor zij werken moet. Zeer ligt zou daaruit verwarring in de boekhouding en de komptabiliteit, en bijna zeker zou er groote omslag uit voortvloeijen.

De Regering heeft met groot genoegen ontwaard, dat hare meening omtrent de wenschelijkheid, om zich niet door den tegenwoordigen voorspoed onzer geldmiddelen te laten verblinden, in de afdeelingen der Eerste Kamer bijval heeft gevonden. Voor de altijd moeijelijke, doch onder gunstige finantiële omstandigheden dubbel ondankbare taak om noodelooze uitgaven in te krimpen, is zij niet teruggedeinsd waar dit zonder nadeel voor 's lands dienst uitvoerbaar was. Dat de verhooging der begrooting van uitgaven voor zoover het grootste deel van buitengewoonen aard is, is, naar zij meent, in de gedrukte stukken duidelijk aangetoond.

De wensch van onderscheidene leden der Eerste Kamer naar afdoening van de zaak der wateraftappingen uit de Maas wordt ten volle beaamd.

Ter bereiking van dat doel, ook met het oog op het votum, 't welk bereids vroeger door beide Kamers der Staten-Generaal is uitgebragt, zijn in den laatsten tijd ernstige en aanhoudende pogingen aangewend. Binnen weinige dagen worden nadere voorstellen van de zijde van Belgie te gemoet gezien, ter regeling der bestaande geschillen.

Overeenkomstig den kenbaar gemaakten wensch, om bestaande vakatures bij provinciale geregtshoven en regtbanken voor als nog niet aan te vullen dan in de meest dringende gevallen, wordt gehandeld. Die aanvulling wordt geregeld door den min. van justitie aan den Koning eerst dan voorgesteld, wanneer het getal leden gedaald is *beneden* het *minimum*, bepaald in art. 2, tweede lid, der wet van 29 Mei 1849.

Een wets-ontwerp op de militie zal in den loop van de tegenwoordige zitting der staten-generaal worden voorgedragen.

Het voornemen bestaat, zoodra het wets-ontwerp op de militie ingediend zal zijn, dat op de schutterijen in bewerking te nemen.

De regering geeft de verzekering, dat zij al wat in haar vermogen is zal aanwenden om de orde, welke op de militaire akademie heerschen moet, in het belang zoowel van het leger als der ouders te handhaven en te behartigen.

Bij het Bestuur van Oorlog bestaat geene strekking om vestingen te behouden, welke voor 's rijks verdediging niet noodzakelijk zouden wezen. Maar de inzigten en het standpunt van beoordeeling daaromtrent zijn zeer verschillend. Ook dit onderwerp behoort tot de zoodanigen, welke definitief geregeld behooren te worden. Er moet een vast systema van defensie wezen.

Wat betreft het ontwerp van wet op de middelen, zegt de regering, dat, wanneer men het oog vestigt op den loop der omstandigheden gedurende het tegenwoordige dienstjaar, er dan geen genoegzame grond tot vrees als of de raming van de middelen voor 1859 ook maar eenigzins overdreven is te achten.

De opbrengst van de belastingen gedurende de elf eerste maanden van 1858 overtreft die van het gelijke tijdperk van 1857 met niet minder dan 18 tonnen gouds, en is meer dan drie millioen hooger dan de raming. Als algemeene grondslag van raming der middelen voor 1859 nam de regering de opbrengst aan zoo als die geweest is in 1857; er blijft dus nog eene hoogst aanzienlijke speling over.

De regering is mede van oordeel, dat eene herziening der wetten op

het personeel en de patenten tot de wenschelijke zaken behoort, en zij geeft dan ook gaarne de verzekering, dat dit gewigtig onderwerp door haar niet uit het oog wordt verloren.

Niet minder is zij overtuigd van de noodzakelijkheid eener herziening der wetten op de grondbelasting, en het voornemen bestaat dan ook bij haar om een daartoe betrekkelijk wetsvoorstel te doen, dat de voorlooper zal zijn van een ander voorstel, welk de reg. zal doen ter regeling van de herziening van de huurwaarde der gebouwde eigendommen.

Eene herziening van de huurwaarde der ongebouwde eigendommen komt ook aan de reg. hoogst moeijelijk voor. Het voornemen bestaat niet om deze herziening te ondernemen.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 22sten dezer, nº. 74, goedgevonden te benoemen tot militaire leden van de militieraden van de militie-districten in deze provincie voor de ligting van het jaar 1859 de hoofd-officieren hierna vermeld: te Breda, den majoor *Frackers*, kommandant van het 1ste bataillon van het 6de regiment infanterie; te 's Bosch, den majoor *Berghauser*, adjudant in het provinciaal kommandement van Noordbrabant; te Eindhoven, den majoor *Canselaar*, kommandant van het 1ste bataillon van het 2de regiment infanterie.

— Bij Koninklijk besluit van den 8sten December 1858, no. 58, zijn benoemd tot adspirant-ingenieurs van den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken in Nederlandsch Indie: *J. C. Schumm*, opzigter van de 3de klasse bij den waterstaat in Gelderland, *G. A. Pet*, provinciaal opzigter in Noordholland; en *G. Uytenbroek*, doctor in de wis- en natuurkunde, opzigter van de 4de klasse bij den waterstaat in Zuidholland.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 25sten dezer, no. 102, goedgevonden te benoemen, bij het 5de regement infanterie, tot majoor, den kapitein der 1ste klasse *A. P. Miltenburg*, van het regiment grenadiers en jagers.

— Men verneemt dat Z. M. heeft overgeplaatst in rang en anciënniteit de navolgende officieren der West-Ind. landmagt: bij het leger in Nederland, bij het wapen der infanterie den majoor *D. A. du Cloux*, den kapit. *C. G. P. Balfour van Burley*, thans met verlof hier te Lande, en den 2den luit. *A. J. Ninaber*, allen van het bat. jagers nº. 27; — bij het wapen der artillerie, den kapitein der artill. *H. Boer* en den 1sten luit. *P. F. Boer*, — bij het leger in Oost-Indie, bij het wapen der infanterie, den 2den luit. *C. W. Schotborgh* en *K. Schotborgh* van het bat. jagers nº. 27; — bij de geneeskundige dienst in Oostindie, den officier van gezondheid 3de klasse *J. H. Seelen*, en den apotheker 3de kl. *A. J. H. Kieven* en *J. H. Rademakers*, allen van de militaire geneeskundige dienst.

— Bij dispositie van den Minister van Marine, van den 28sten dezer, wordt de kapitein-luitenant-ter-zee *M. H. Jansen*, met den 1sten Januarij aanstaande, gedetacheerd bij het Departement van Marine en belast met de betrekking van chef der eerste afdeeling bij dat departement (materieel der zeemagt).

— Het *Staatsblad* nº. 86 behelst een besluit van den 16den December 1858, regelende de verificatie der gewigten, schalen en balansen aan 's Rijks Munt, de kantoren van waarborg en bij de handels-essaijeurs in gebruik.

— Door Gedeputeerde Staten is aan de gemeentebesturen in Noordbrabant, dd. 17 dezer maand eene circulaire gerigt, waarbij wordt te kennen gegeven dat, naar aanleiding van vroegere briefwisselingen betreffende de aanspraak, welke de openbare onderwijzers op pensioen hebben, wanneer zij eervol als zoodanig worden ontslagen, alsnu is beslist, dat aan de lagere onderwijzers, die in den loop van 1858, overeenkomstig art. 26 der wet van 15 Augustus 1857 (*Staatsbl.* nº. 203) eervol zijn ontslagen, pensioen van 's rijkswege kan worden verleend, doch alleen nadat, volgens art. 4 van het koninklijk besluit van den 24 Maart, (*Staatsbl.* no. 11), is vastgesteld de lijst der grondslagen voor de pensioensbijdragen dier onderwijzers.

— Ll. Dingsdag werd ten raadhuize te 's Hertogenbosch eene algemeene vergadering gehouden van burgemeesters en secretarissen van den omtrek. Deze heeren hebben zich tot eene vereeniging gevormd, en komen in de hoofdplaats bijeen, ten einde door eensgezindheid, wrijving van gevoelens en krachtige zamenwerking de algemeene belangen der onderscheidene gemeenten, en de werkzaamheden aan haar bestuur verbonden, te helpen bevorderen.

— De Gemeenteraad van Nijmegen heeft besloten een adres aan de Regering te rigten, ten einde te kennen te geven dat het bestuur dier gemeente niet ongezind is geldelijke offers te brengen bij de daarstelling van eene spoorweglijn van Maastricht over Nijmegen in aansluiting met Arnhem door middel van bruggen, en van eene verbinding met Duitschland door een spoorweg van Nijmegen over Cleve en Creveld.

— De civiel ingenieurs en andere door het Gouvernement belast om, onder de leiding van de Ingenieurs van den Waterstaat, opnemingen te doen voor het maken van projecten van spoorwegen, hebben voor eenige dagen kennis gekregen, dat zij met Januarij niet op nieuw zouden worden benoemd, maar dat de Regering eerst zou afwachten, wat omtrent de spoorwegen in ons Land zal beslist worden.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 11den dezer is de vroeger aan de kassen der infirmerien, onder de benaming van ziekengeld, verleende tegemoetkoming van 's Rijks wege ad 5 cent voor ieder verpleegden militair van het leger hier te Lande, onverschillig zijnen graad of soldij, te rekenen van af 1 Januarij 1859, tot op de helft verminderd, en alzoo op 2½ cents per hoofd en per dag vastgesteld.

— Het aantal militairen, dat in den loop van dit jaar van Harderwijk naar de Indiën is vertrokken, bedraagt 2945 onderofficieren en manschappen, zoodat er, in dit jaar 1745 minder zijn vertrokken dan in 1857.

— Sedert eenige dagen liep het gerucht dat in de gemeente Gilzen den 17 dezer in de R. K. kerk aldaar een diefstal had plaats gehad, zonder dat men in het minst vermoeden kon door wien die daad zoude zijn gepleegd. De brigadier kommandant der Koninklijke maréchaussée te Alphen en Riel heeft zich die zaak aangetrokken en is ll. Vrijdag met behulp der gemeente-politie aldaar er in geslaagd de daders op het spoor te komen. Twee vrouwen, welke van die ontvreemde goederen aldaar te koop aangeboden en gedeeltelijk verkocht hebben, zijn in verzekerde bewaring genomen en gevankelijk naar de stationnementsplaats der maréchaussée overgebragt.

— Eergisteren avond stortte te Utrecht met groot geraas de muur van een klein gedeelte der Plompetorensgracht in het water, de daarop geplaatste balustrade en een gedeelte van den weg medesleepende. Het was een vóór korten tijd onbewoond huis waarvoor geen bekluisde kelder tot aan de gracht loopt en den grond dus den muur heeft doen wijken. Het wekte eenige verwondering, dat het gevaar der instorting door geene teekenen van buiten is voorzien. Alvorens de dadelijk ingeroepen politie op de plaats aanwezig was, heeft de waakzaamheid van enkele buren ongelukken doen voorkomen, die, bij de duisternis en de op dat punt der gracht niet overmatig aangebragte verlichting, stellig zouden plaats gehad hebben; het karretje van een melkjongen is in de gracht gestort, maar hij zelf werd nog bij tijds gegrepen.

— Vrijdag werden op het Zwarte Water bij Zwartsluis 6 passagiers van het beurtschip van Amsterdam naar Zwolle in een bootje afgezet, om aan wal te gaan; het bootje was echter zoo slecht, dat het onder de vracht van een brak, en een der passagiers met den voerder van het schuitje in de golven omkwam.

— In eene der zalen van het gebouw der Kon. Ned. Yacht-Club te Rotterdam, werd Vrijdag avond ll. weder eene openbare zitting gehouden door de commissie ter bevordering van het onderzoek naar de verschijnselen op den Oceaan. Als spreker trad op de luit. ter zee 1. kl. *M. H. Jansen.* Als inleiding bragt spr. in herinnering, wat voor ongeveer 4 jaren door hem in deze vergadering over het stelsel van *Maury* is gezegd en schetste den invloed daarvan op de toekomstige zeelieden, die met zelfstandigheid en kennis toegerust, hunne reizen zullen kunnen aanvaarden. Ten vervolge op het vroeger door hem behandelde onderwerp, besprak hij thans de uitkomsten van de werkzaamheden van de afd. zeevaart van het Kon. Ned. Meteoroligisch-Instituut te Utrecht. In den loop zijner rede, vond spr. niets dan lof voor den ijver en de bekwaamheid, waarmede bij gemelde afd. en inzonderheid door den directeur, den luit. ter zee *van Gogh* was gearbeid, en roemde zeer den ijver en de kunde der Ned. gezagvoerders, wier getrouwe waarnemingen de grondslagen vormden, waarop het werk der afd. was tot stand gebragt. Spr. behandelde nu de verschillende door de afd. openbaar gemaakte tafels, naar aanleiding waarvan hij eerst stilstond bij het nut der tijdmaat.

— De kerkeraad der Hervormde gemeente te Stolkwijk heeft berigt ontvangen, dat door wijlen *Annigje Blonk*, wed. *Jacobus den Boer*, aldaar geboren en te Gouda overleden, eene som van *f* 10,000 is gelegateerd aan de diaconie armen dier gemeente.

— Bij de Ned. Herv. gemeente te Leiden is als hulpprediker aangesteld de heer *A. van Laer*, proponent, ter vervanging van den heer *van Wijlering*, wiens langdurige ongesteldheid geen spoedig herstel doet verwachten.

— De jongste berigten uit Batavia loopen tot den 8sten November.

Den 21 en 22 October jl. heeft ter hoofdplaats Poerwakarta een hevige storm gewoed, vergezeld van zwaar onweder, dat gedurende vier uren aanhield. De rivieren rezen tot eene buitengewone hoogte, waardoor aan verscheidene afdammingen zoomede aan eenige bruggen schade werd toegebragt. In den namiddag van den 22sten is de bliksem op drie plaatsen ingeslagen, waardoor evenwel geene ongelukken veroorzaakt zijn. De volgende dagen, den 23sten en 24sten, was het weder niet bedaarder. Door eene bandjier in de rivier Tjicao is eene praauw, waarin negen menschen, omgeslagen, waarvan drie het leven verloren. Den 25sten en 26sten vielen zware regens gepaard met hevige winden. Deze buitengewone weersgesteldheid doet min of meer vreezen dat slechts een gering getal gaga's of tipars vóór de aanstaande regen-mousson aangelegd zal kunnen worden, omdat de onophoudelijke regens het ontginnen van nieuwe boschgronden hebben verhinderd.

— In het Ceramsche is de stand van zaken op een gewenschten voet voornamelijk door de onderwerping en vestiging aan het strand van de Alfoeren van Mani, nadat hun kapitein *Sahoehoene Wasilaine* gevankelijk naar Saparoea en vervolgens naar Amboina was overgebragt. Dit feit heeft de onderwerping der wederspannige Alfoeren voltooid. Een Ambtenaar is ter beschikking gesteld van den assistent-resident van Saparoea en Harekoe, speciaal om met het civiel gezag te Elpapoeti en verdere negorijen aan de Elpapoeti-baai te worden belast. Het weder is gedurende de maand September droog geweest, slechts nu en dan door regen afgewisseld. De vooruitzigten der nagelkultuur zijn niet veel belovend. Volgens den gewonen loop dier kultuur wordt eerst in het volgende jaar een ruime oogst verwacht. De oogst van dit jaar wordt op ongeveer 100,000 ponden geraamd.

— Men schrijft van Palembang dd. 24 October jl. het volgende aan den *Java Bode*: In de bovenlanden is het zeer onrustig. Onze troepen hebben een doesson, die met oproerlingen bezet was, aangevallen, maar zijn tot driemalen teruggeslagen, na plus minus dertig dooden en ge-

kwetsten te hebben bekomen. Onder de eersten is de kapitein der artillerie *Coostermans*. Eenige dagen later heeft men op nieuw getracht, die plaats in te nemen, na nog eene versterking van 50 man benevens twee stukken geschut bekomen te hebben, doch ook deze aanval is niet alleen mislukt, maar onze dapperen zijn tot Lahat terug geslagen. Onder meer andere gekwetsten behoort ook de 1ste luit. *Tomeij*. Het is te hopen, dat er spoedig versterking kome opdagen, want anders kan men met geene mogelijkheid de gevolgen berekenen.

— Een uitvoerig verslag wordt er gegeven van de laatste hofreis van den Nederl. commissaris naar Jedo, en van de eerbewijzen, welke hij op den staatsietogt allerwege heeft ondervonden, van het plegtig gehoor bij den keizer, met afschaffing van sommige gebruiken, welke vroeger bij dergelijke aangelegenheden hebben plaats gehad. De keizer *Dai-Nepon* heeft nu, naar Europeesch gebruik, op een troon gezeten, en alzoo voor het gezantschap zigbaar, een te voren beraamd gesprek, in de Nederduitsche taal, met den gezant, zonder tusschenkomst van tolken gevoerd. De commissaris was den 17. Aug. te Nagasaki teruggekomen. Het berigt wordt besloten met de verklaring van den commissaris, dat Japan vatbaar is voor eene snelle ontwikkeling; — dat alleen de vreemde handel daaraan ontbrak, en dat, indien deze daarin slaagt, dit rijk verbazende veranderingen zal ondergaan, terwijl hetgeen de Japannezen reeds hebben beproefd en tot stand gebragt, als allezins merkwaardig mag worden aangemerkt.

SPOORWEG ANTWERPEN-ROTTERDAM.

Vertrek van Rotterdam 10 u.; 2 u. 45 m.
» van Breda 6 u. 50 m.; 12 u. 35 m.; 5 u. 20 m.
» van Antwerpen naar Rotterdam en Breda 7 u. 45 m.; 12 u. 20 m.; alleen naar Breda en Moerdijk 5 u. 25 m.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM den 27. December.

TARWE bij gerijven als voren, 134 ℔ Witb. Poolsche *f* 337; 134 ℔ N. Mecklenb. *f* 285; 132/133 ℔ B. Poolsche *f* 322, *f* 323.

ROGGE nagenoeg onveranderd, 124 ℔ Galatz *f* 185 bij partij; 117 ℔ Petersb. *f* 170.

GERST in een doen, 113 ℔ N. Zweedsche *f* 182.

HAVER als voren, 83 ℔ fijne *f* 135.

BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD $1/_2$ P. vl. hooger, op 9 v. Olie te leveren, dadelijk 77 P. vl.; April 78 P. vl.

LIJNZAAD een doen, 99, 100 ℔ Arch. *f* 275, *f* 280; 110 ℔ Calcutta *f* 350.

RAAPOLIE in eene vaste stemming, op 6/w. *f* 44, vlieg. *f* $42^3/_4$ à *f* 43; 1 Mei *f* $42^3/_4$.

LIJNOLIE op 6/w. *f* 31, vlieg. *f* $29^3/_4$; 1 Maart *f* $29^3/_4$ à *f* 30; 1 April *f* $30^1/_4$, 1 Mei *f* $30^3/_4$.

HENNEPOLIE op 6/w. *f* $35^3/_4$; vlieg. *f* $34^1/_2$.

RAAPKOEKEN, per 1040 stuks *f* 94 à *f* 98.

LIJNKOEKEN, per 104 st. *f* $11\frac{1}{2}$ à *f* 15.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

Van den 28. December 1858.

Het Nederl. Mudde Tarwe Nieuwe	van *f* 8,00	tot *f* 8,90.
Het dito dito Oude witte Tarwe	» » 7,00	» » 7,80.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» » 5,90	» » 6,20.
Het dito dito Rogge Oude	» » 5,50	» » 6,20.
Het dito dito Boekweit Oude	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» » 5,00	» » 5,50.
Een dito pond Boter	» » 0,82	» » 0,84.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» » 1,40	» » 1,70.
Het 1000 Eiken Telhout		» 4,50.
Het 1000 Doof Hout		» 2,75.
De kar Spaanders		» 1,10.
De » Struiken		» 1,50.
De 100 Mutsaard	van *f* 3,50	tot » 4,00.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (28 *December*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $64^5/_8$, $^3/_4$, $^5/_8$; 3 pCt. $76^3/_4$, $^{13}/_{16}$; 4 pCt. $98^1/_{16}$, $^1/_8$; Handelm. $142^5/_8$, $^3/_4$, $^5/_8$; Belgie $2^1/_2$ pCt. $53^3/_4$; Rusland 5 pCt. $106^3/_8$; 4 pCt. 1840 87; 5 pCt 1855 $102^9/_{16}$, $^{11}/_{16}$, $^5/_8$; Eng. $4^1/_2$ pCt. 99; Spanje $1^1/_2$ pCt. $30^{11}/_{16}$, $^{13}/_{16}$, $^3/_4$; 3 pCt. Buitenl. $46^9/_{16}$, $^5/_8$; 3 pCt. Binnenl. $42^1/_8$, $^3/_8$, $^1/_8$; Portug. 3 pCt. te Londen $47^3/_8$, $^7/_{16}$; Oostenrijk Metall. 5 pCt. $77^3/_{16}$, $^5/_{16}$, $^3/_{16}$; Zilver Nat. 5 pCt. $78^3/_{16}$, $^3/_8$, $^5/_{16}$; Zilver 1849—54 $86^1/_2$; $2^1/_2$ pCt. $38^{15}/_{16}$; Venezuela $42^1/_4$; Uitgestelde 16.

Advertentiën.

Brabender's verbeterde Alizarin-Inkt

is volkomen vrij van zuren, zoodat de Stalen Pennen er niet door worden aangedaan; ze vloeit gemakkelijk uit de Pen, is bij den aanvang niet zoo bleek als andere Inktsoorten en verandert zeer spoedig in het schoonste zwart. Ze verdikt niet, noch in de Pen, noch in den Inktkoker, en beschimmelt nooit.

Ondanks hare vloeibaarheid, is deze Alizarin-Inkt tevens voor Copieer-Inkt uitmuntend geschikt.

Prijs 60, 40, 30 en 20 cents het glazen tonnetje.

Roode en blaauwe Inkt,

brillant van kleur en goed vloeibaar, het fleschje 20 cents.

J. ALEXANDERS reeds zeer gunstig bekende

RESERVOIR-PEN

is de gemakkelijkste en aangenaamste Pen voor allen, die eene ligte en loopende hand schrijven.

Ten gerieve der gebruikers zijn ze thans gepakt in $1/_4$ gros doosjes. Prijs 75 cent het doosje.

Ook geven wij hiermede kennis, dat de zoo gezochte *GILLOT'S* CORRESPONDENTIEPENNEN N°. 382 of DRIEGAATJES PEN, verder N°. 417 en N°. 0118, in $1/_4$ gros doosjes weder voorhanden zijn.

Amsterdam, Verkoophuis.	Leur, L. van den Berg.
Breda, Wed°. Wiercx Folla.	Oosterhout, Gebr. Driessen.
» J. C. Kannemans v. Dashorst.	Rozendaal, M. D. v. Leeuwen.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Steenbergen, W. v. d. Kar.
Eindhoven, A. Beguin.	Tilburg, C. H. Domhoff.
Helmond, A. H. Martin.	Tholen, T. J. Maas.
's Hertogenbosch, F. L. Welsch.	Waalwijk, F. v. d. Klokken.

En in de andere Steden in de bekende Dépôts.

DE CHRISTELIJKE HUISVRIEND,

onder medewerking van 70 PREDIKANTEN,

is teregt een voor ieder bruikbaar Christelijk Huisboek. Maandelijks wordt voor den geringen prijs van 25 CENT een bundel lectuur aangeboden, waarin het licht des Evangelies schijnt voor het HUISGEZIN. De toelichting van de H. Schrift, de Chr. feestdagen, de blijde dagen van het huisgezin, den toestand van den christen in zijne verhouding tot maatschappij, kerk en kroost worden hierin beurtelings besproken.

De 1 afl. met vignet op staal en het Prospectus is bij alle Boekhandelaren voorhanden. — INHOUD van de 1 afl. — C. E. VAN KOETSVELD, DISSONANTEN EN HARMONIE. — J. J. L. TEN KATE, NIEUWJAARS-HYMNE. — G. R. ERDBRINK, EENE NIEUWEJAARSVRAAG. — †††DE GELOOFSZANG BIJ DEN AANVANG DES JAARS.

Bovendien ontvangen de Inteekenaren eene Premie-plaat voorstellende: DE INSTELLING DES AVONDMAALS.

In de woonkamer opgehangen, verkondigt zij in zigtbare teekenen, eenvoudig de hoofdwaarheid van het Christelijk geloof en den onmisbaren eisch der christelijke liefde.

NIEUWE WERKEN

VAN VAN DRUTEN & BLEEKERS

GOEDKOOPE BIBLIOTHEEK:

DE ZEE

EN

HARE WONDEREN;

NATUURKUNDIGE BESCHRIJVING VAN 'T GEEN ZIJ IS EN VAN 'T GEEN ZIJ BEVAT.

Naar het Hoogduitsch van

Dr. G. HARTWIG,

DOOR

A. WINKLER PRINS.

Eerste Deel, 200 pag's, *f* 0,90.

Met nog een deel van gelijken omvang compleet.

Van dit boek verscheen in Duitschland dezer dagen binnen 2 jaren den *vierden* druk. Zeker een bewijs dat het onder de *goede* boeken mag gerangschikt worden!

DE ZEE

EN

HARE BEHEERSCHERS;

BEKNOPTE GESCHIEDENIS

DER VOORNAAMSTE

ZEEMOGENDHEDEN

VAN VROEGEREN EN LATEREN TIJD.

Naar het Engelsch van

ALFRED ELWES.

VOOR NEDERLANDERS BEWERKT DOOR

Dr. A. A. DEENIK.

Compleet in Twee Deelen, 400 pag's, *f* 1,70.

Twee boeken over een deel der aarde, waaraan ook *Nederland* zijn *bloei* en *welvaart* voor een groot gedeelte te danken heeft, waarover ook *Nederland* eenmaal de *heerschappij* heeft gevoerd — in de kennis daarvan zal zeker ieder *Nederlander* het *hoogste belang* stellen. De Uitgevers twijfelen dan ook niet of een *zeer groot* debiet zal hun de kosten dezer zoo *goedkoope* uitgaven, waardoor zij in *aller handen* kunnen komen, ruim vergoeden!

Te Breda, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.